

ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ:

В.о. директора

Державної наукової установи

«Інститут екологічного відновлення
та розвитку України»

Олександр БОНДАР

«04» серпня 2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ОБРАННЯ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН
ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ

Затверджено на засіданні Вченої ради
Державної наукової установи
«Інститут екологічного відновлення
та розвитку України»
Протокол № 4-25 від 04.08.25р.

Київ 2025р.

1. Загальні положення

1.1. Положення визначає організаційні засади, порядок, критерії та процедури обрання вибіркових навчальних дисциплін здобувачами освіти Інституту екологічного відновлення та розвитку України (далі - Інститут).

1.2. Це Положення визначає процедуру та терміни реалізації права здобувачів вищої освіти Державної наукової установи «Інституту екологічного відновлення та розвитку України» на обрання вибіркових навчальних дисциплін (далі -ВНД).

1.3. Положення про обрання вибіркових дисциплін містить основні вимоги щодо здійснення студентами права вибору навчальних дисциплін відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

1.4. Згідно з пунктом 15 частини 1 статті 62 Закону України «Про вищу освіту», особа, яка навчається у закладі вищої освіти, має право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня вищої освіти.

1.5. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», Стандартів вищої освіти, Європейських рекомендацій щодо забезпечення якості освіти (ESG) та внутрішніх нормативних актів Інституту та Положення про ІОТ Інституту.

1.6. Право вільного вибору ВНД є невід'ємною складовою академічних свобод здобувача та основою для формування його індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ).

1.7. Вибіркові дисципліни є складовою освітніх програм Інституту та забезпечують індивідуалізацію освітньої траєкторії здобувача відповідно до його професійних потреб, академічних інтересів і майбутньої спеціалізації.

1.8. Вибір дисциплін здійснюється з метою поглиблення професійних компетенцій у певній галузі екології, розширення світогляду або набуття додаткових (soft) навичок, необхідних для майбутньої кар'єри (наприклад, еко-аудит, ГІС-технології в екології, екологічне право).

1.9. Дія Положення поширюється на всіх здобувачів освіти магістерського та аспірантського рівнів, а також на науково-педагогічних працівників, що забезпечують викладання вибіркового дисциплін.

2. Мета та завдання вибіркового дисциплін

2.1. Метою вибіркового частини навчального плану є посилення індивідуалізації освітнього процесу, розвиток професійної компетентності здобувачів та формування гнучкої освітньої траєкторії.

2.2. Основні завдання:

- забезпечення можливості вибору дисциплін у межах освітньої програми;
- поглиблення фахових компетентностей у галузі екологічного відновлення, моніторингу довкілля, екологічної інженерії та сталого розвитку;
- підтримка наукових та професійних інтересів здобувачів освіти;
- створення умов для академічної мобільності та міждисциплінарного навчання.

2. Перелік та обсяг вибіркового дисциплін

2.1. Перелік ВНД формується щорічно випусковими кафедрами Інституту з урахуванням сучасних тенденцій у сфері екологічного відновлення, потреб ринку праці та наукових інтересів викладачів.

2.2. Перелік має містити:

- назву дисципліни;
- кількість кредитів ECTS;
- коротку анотацію;
- очікувані результати навчання;
- форму контролю;

- викладача (за наявності);
- попередні вимоги (якщо є).

2.3. Обсяг ВНД, обов'язковий для вивчення здобувачем протягом усього терміну навчання, визначається освітньою програмою (не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС).

2.4. Перелік вибіркових дисциплін затверджується Вченою радою Інституту, оприлюднюється на офіційному сайті Інституту та в електронному кабінеті здобувача.

2.5. ВНД поділяються на:

- Загальні (ЗВД): спрямовані на формування загальних компетентностей (наприклад, іноземна мова для екологів, академічне письмо).
- Професійно-орієнтовані (ПОВД): спрямовані на поглиблення фахових знань (наприклад, «Моніторинг якості ґрунтів», «Оцінка впливу на довкілля (ОВД)», «Управління природоохоронними проектами»).

3. Процедура та терміни обрання дисциплін

3.1. Деканати (директорати) спільно з кафедрами проводять інформаційну кампанію (зустрічі, презентації) для роз'яснення змісту ВНД та процедури їх обрання.

3.2. Вибір ВНД на наступний навчальний рік (або семестр) відбувається, у період з 15 травня по 15 червня (для осіннього семестру) та з 15 листопада по 15 грудня (для весняного семестру) шляхом заповнення електронної форми або письмової заяви. Конкретні дати встановлюються щорічним наказом директора Інституту.

3.3. Кожен здобувач зобов'язаний обрати дисципліни у межах встановленого кредитного навантаження згідно з освітньою програмою.

3.4. Вибір здійснюється з урахуванням:

- індивідуальної освітньої траєкторії;
- рекомендацій куратора/наукового керівника;

- професійних інтересів студента;
- результатів попереднього навчання.

3.5. Дисципліни, що обрані студентом і включені до індивідуального навчального плану, є обов'язковими до вивчення.

3.6. Навчання з обраної ВНД розпочинається за умови зарахування на неї достатньої кількості здобувачів (мінімальна кількість студентів у групі визначається окремим наказом по Інституту).

3.7. У разі недостатньої кількості студентів (менше мінімального порогу, визначеного кафедрою) дисципліна може не відкриватися. Студентам пропонується альтернативний варіант, здобувачу пропонується обрати іншу дисципліну з переліку, що залишився, у додатково визначені терміни.

4. Внесення змін та перезарахування результатів навчання

4.1. Після завершення терміну вибору та формування груп, зміна обраних дисциплін не допускається, окрім виняткових випадків (наприклад, медичні показання, зміна місця проживання, поважні особисті обставини), за погодженням з деканатом.

4.2. Рішення про зміну ухвалюється завідувачем кафедри та затверджується проректором з навчальної роботи.

4.3. Результати вивчення ВНД фіксуються в індивідуальному навчальному плані здобувача (ІНП), заліковій книжці та Додатку до диплома.

4.4. Інститут може перезарахувати як ВНД результати навчання, здобуті в інших закладах освіти, зокрема в рамках програм академічної мобільності, за умови відповідності програмних результатів навчання та обсягу кредитів ЄКТС.

5. Організація освітнього процесу за вибірковими дисциплінами

5.1. Вибіркові дисципліни включаються до розкладу занять на рівних правах з обов'язковими дисциплінами.

5.2. Навчальний процес забезпечується відповідними кафедрами, включаючи підготовку робочої програми дисципліни, навчально-методичних матеріалів, оцінювання та ротний зв'язок зі студентами.

5.3. Форми навчання можуть бути: аудиторні, дистанційні, змішані, проектні чи практико-орієнтовані.

6. Відповідальність учасників освітнього процесу

6.1. Здобувач несе відповідальність за своєчасний та свідомий вибір дисциплін, що відповідають його освітнім цілям та не створюють конфліктів у розкладі занять.

6.2. Здобувач виконує навчальний план та дотримується академічної доброчесності.

6.3. Деканати та кафедри несуть відповідальність за своєчасне формування та оприлюднення актуального Каталогу ВНД та організацію освітнього процесу з обраних дисциплін.

6.4. Деканати та кафедри забезпечують якість навчання та оновлення змісту дисциплін, організовують розклад та проведення занять.

6.5. Адміністрація Інституту затверджує переліки дисциплін і навчальні плани та контролює дотримання вимог цього Положення.

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження Вченою радою Інституту.

7.2. Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів Інституту.